

Abstrak

- Ketidakpatuhan cukai merupakan kegagalan individu/entiti dalam mendaftar, menghantar borang cukai dalam tempoh masa yang ditetapkan, melaporkan jumlah pendapatan yang betul, dan membayar cukai.
- Kajian-kajian lepas di Malaysia menunjukkan perniagaan kecil dan sederhana (PKS) daripada sektor pembinaan banyak menyumbang kepada ketidakpatuhan cukai. Tetapi tiada data terperinci berkaitan penemuan tersebut.
- Kajian dilakukan bagi mengenal pasti perlakuan cukai (patuh atau tidak patuh), bentuk-bentuk ketidakpatuhan cukai (daftar, hantar, lapor, dan bayar), dan hubungan jenis perniagaan PKS sektor pembinaan berbanding gelagat pematuhan cukai di Malaysia.
- Dapatan kajian mendapati 44% sampel daripada sektor pembinaan tidak patuh cukai, kejuruteraan awam paling dominan tidak patuh cukai, tindakan tidak atau lewat hantar borang cukai menjadi bentuk ketidakpatuhan cukai paling dominan, dan jenis perniagaan PKS mempengaruhi gelagat pematuhan cukai.

Pernyataan Masalah

- Indeks pematuhan antara negara mendapati Malaysia mencatatkan skor 4.34 daripada 6.00 bagi isu ketidakpatuhan cukai (Belkaoui, 2004).
- Laporan LHDNM 2014 menunjukkan peningkatan jumlah kutipan cukai bagi aktiviti audit pada tahun 2013 dari RM3.29 billion kepada RM5.04 billion.

- Kecenderungan penglibatan entiti perniagaan khususnya PKS perlu diberi perhatian segera oleh LHDNM kerana majoriti hasil kutipan cukai disumbang oleh aktiviti perniagaan. Kajian Mohd Yusof et al. (2014) dan Ming et al. (2013) mendapati entiti perniagaan khususnya sektor pembinaan merupakan sektor paling dominan yang terlibat dalam ketidakpatuhan cukai.
- Selain itu, kajian oleh Abdul Jabbar (2009) pula memberi tumpuan kepada faktor-faktor yang menyebabkan entiti perniagaan PKS cenderung untuk tidak patuh cukai.

Pertanyaan Kajian

- Apakah gelagat pematuhan cukai PKS sektor pembinaan?
- Apakah jenis perniagaan PKS sektor pembinaan yang paling cenderung untuk melakukan ketidakpatuhan cukai dan ciri-ciri PKS yang terlibat?
- Apakah bentuk-bentuk ketidakpatuhan cukai di kalangan PKS sektor pembinaan?
- Bagaimanakah hubungan di antara jenis perniagaan PKS sektor pembinaan dengan gelagat pematuhan cukai?

Objektif Kajian

- Mengetahui jenis perniagaan yang dominan tidak patuh cukai dan ciri-ciri PKS yang terlibat.
- Memahami bentuk-bentuk tidak patuh cukai yang dilakukan oleh PKS sektor pembinaan.
- Melihat hubungan antara jenis perniagaan PKS sektor pembinaan dengan gelagat pematuhan cukai.

Metodologi Kajian

- Penggunaan data sekunder daripada 3 sumber :
  - 500 entiti **Jabatan Perangkaan Malaysia (JPM)** bagi PKS sektor pembinaan di Malaysia hingga tahun berakhir 31hb Disember 2013.
  - **Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM)** merangkumi nama pemilik perniagaan PKS dan syarikat PKS sektor pembinaan Malaysia.
  - **LHDNM** berkaitan entiti PKS sektor pembinaan di Malaysia bagi tahun taksiran 2013.
- Proses pengumpulan data kajian terdiri daripada:
  - mendapatkan 500 sampel PKS berdasarkan kaedah persampelan kebarangkalian rawak berlapis.
  - mengemaskini data JPM dan SSM bagi mengetahui pemilik perniagaan.
  - membuat semakan silang antara data JPM dan SSM dengan maklumat percukaian LHDNM.
- Semakan silang yang dilakukan melalui 4 peringkat:
  - semakan nombor cukai pendapatan untuk mengetahui status pembayar cukai wujud atau tidak.
  - semakan status penghantaran borang cukai sama ada penghantaran borang tepat pada masa, lewat atau tidak hantar.
  - semakan pelaporan sumber pendapatan melalui sistem LHDNM jika ada taksiran tambahan dari aktiviti audit. Jika ada, PKS tidak melaporkan pendapatan dengan betul.
  - semakan status bayaran cukai sama ada telah, lewat atau tidak membuat bayaran dengan melihat maklumat penalti lewat bayar. Jika terdapat penalti, ini menunjukkan kesalahan cukai telah berlaku.

Hasil Kajian

- Analisis kajian yang digunakan melibatkan beberapa pendekatan iaitu perolehan data sekunder, pembersihan data, semakan silang data dan analisis statistik SPSS yang terdiri daripada ujian kekerapan dan ujian Khi-Kuasa Dua (*Chi-Square Test*).

Perincian Deskriptif PKS Sektor Pembinaan

- 500 entiti PKS sektor pembinaan Malaysia yang terdiri daripada 2 kategori iaitu **saiz perniagaan** (Mikro, Kecil dan Sederhana) dan **jenis perniagaan** (Kontraktor Rumah Kediaman, Kontraktor Bukan Rumah Kediaman, Kontraktor Kejuruteraan Awam dan Kontraktor Pertukangan Khas):
  - Kategori **saiz perniagaan**: Entiti **perniagaan bersaiz mikro** mendominasi bilangan PKS sektor pembinaan sebanyak 225 entiti.
  - Kategori **jenis perniagaan**: Entiti **pertukangan khas** mendominasi bilangan PKS sektor pembinaan sebanyak 201 entiti.

Gelagat Cukai PKS Sektor Pembinaan

- Dapatan kajian menunjukkan **44% entiti PKS sektor pembinaan tidak patuh cukai (222 daripada 500 entiti) dan 22% PKS tidak mendaftar (50 entiti)**.
- Dari segi 4 ciri perniagaan yang dinyatakan:
  - **Saiz perniagaan**: 48% PKS bersaiz Mikro tidak patuh cukai (108 entiti)
  - **Jenis perniagaan**: Entiti **pertukangan khas** mendominasi bilangan PKS yang tidak patuh cukai (79 entiti). Dari segi peratusan, 55% perniagaan **kejuruteraan awam** tidak patuh cukai

- **Status pemilikan perniagaan**: Entiti **milikan tunggal** mendominasi bilangan PKS yang tidak patuh cukai (105 entiti). Dari segi peratusan, entiti **perkongsian** menunjukkan pecahan yang tertinggi tidak patuh cukai (51%)
- **Gender pemilik perniagaan**: Dari segi bilangan, pemilik perniagaan **lelaki** adalah yang paling ramai tidak patuh cukai (144 orang). Dari segi peratusan, pemilik perniagaan **wanita** mewakili komposisi yang signifikan (67%).

Bentuk-bentuk Ketidapatuhan Cukai

- **Bentuk ketidapatuhan yang tertinggi adalah “tidak atau lewat hantar borang cukai”** sebanyak 137 entiti (62%).
- Dari 4 bentuk ketidapatuhan yang dinyatakan:
  - **Tidak daftar**: Perniagaan **bukan rumah kediaman** dan **kejuruteraan awam** adalah yang paling dominan.
  - **Tidak atau lewat hantar borang**: Perniagaan **bukan rumah kediaman** dan **pertukangan khas** adalah yang paling dominan.
  - **Tidak atau kurang lapor pendapatan**: Perniagaan **pertukangan khas** paling dominan.
  - **Tidak atau lewat bayar**: Perniagaan **rumah kediaman** paling tinggi terlibat.

Hubungan antara gelagat cukai dengan jenis perniagaan PKS sektor pembinaan

- Ujian Khi-Kuasa Dua membuktikan wujudnya kaitan yang signifikan antara gelagat cukai dan jenis perniagaan PKS sektor perkhidmatan apabila nilai alpha yang diperolehi adalah 0.03; iaitu kurang daripada 0.05 dan nilai *minimum expected count* adalah 6.02; iaitu melebihi daripada 5.

Perbincangan

- Selain daripada **konsisten** dengan dapatan kajian daripada kajian-kajian lepas, dapatan kajian ini turut membincangkan jenis-jenis perniagaan dalam PKS sektor pembinaan Malaysia yang paling dominan terlibat dalam aktiviti ketidakpatuhan cukai iaitu **kejuruteraan awam** (55%).
- Kajian ini turut **menghasilkan penemuan baharu** iaitu dapat menghuraikan bentuk ketidakpatuhan cukai yang kerap dilakukan oleh PKS sektor pembinaan (**tidak daftar** dan **tidak atau lewat hantar**) dan pada masa yang sama berjaya membuktikan wujudnya hubungan yang signifikan di antara gelagat cukai dengan jenis perniagaan PKS pembinaan.

Jurang Kajian

- Penggunaan sampel yang terhad berbanding jumlah populasi yang besar
- Tumpuan kajian hanya kepada 1 sektor ekonomi PKS sahaja
- Kesukaran untuk melakukan kajian ini oleh pengkaji lain kerana tidak mempunyai akses kepada sistem LHDNM.
- Kajian ini wajar dilakukan untuk sektor ekonomi lain dalam PKS seperti pembuatan, perkhidmatan, pertanian, perlombongan dan kuari supaya gelagat cukai PKS dapat dibincangkan secara menyeluruh.

Kesimpulan

- Melalui kajian ini, segmentasi perniagaan yang bermasalah dapat dikenal pasti, iaitu industri (pembinaan), jenis-jenis perniagaan (bukan rumah kediaman dan kejuruteraan awam), dan bentuk-bentuk ketidakpatuhan (tidak daftar dan tidak atau lewat hantar).
- Sebanyak 44% terlibat dalam ketidakpatuhan cukai dan daripada jumlah peratusan tersebut, kebanyakan bentuk ketidakpatuhan cukai merujuk kepada ‘tidak dan lewat menghantar borang cukai’ sebanyak 62%, manakala ‘tidak mendaftar’ sebanyak 22%.
- Perniagaan PKS sektor pembinaan Malaysia yang paling dominan terlibat dengan ketidakpatuhan cukai adalah kejuruteraan awam (55%).
- Kajian ini turut mendapati wujudnya hubungan atau kaitan antara gelagat cukai dan jenis perniagaan PKS sektor pembinaan berdasarkan ujian Khi-Kuasa Dua yang dilakukan.